

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ST. MIHIEL PAIMTAS

Amerikiečiai Briaujasi ant Metz Tvirtovės

Didelis Susirupinimas Vokiečiuose

Translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ST. MIHIEL PAIMTAS

Amerikiečiai Pasibrovė 8 Mylias; Paėmė 13,000 Nelaisvių.

Su Amerikos Armija Francijoje, rugs. 13. — St. Mihiel saliantas tapo visai nušluotas. Prieš kariuomenę dabar stengiasi kirsties nugara beveik atsidurus į garsią Valtano-Hindenburgo liniją, išsisiu frontu nuo Verduno iki Moselle upės.

Paryžius, rugs. 15. — Generolo Pershingo pirmoji Amerikos armija dabar besibriauja ant Metz tvirtovės.

Po smarkaus kirtimo priešų per išsitas trisdešimt šešias valandas, didelis Vokietijos saliantas Francijoje tapo šliaužtas, ir Pershingo kariuomenė dabar jau stovi prie Moselle upės, taigi vietoj, kurią gali siekti kanuolės iš Metz tvirtovės.

Šiandien pavakariu Amerikos kariuomenės skryiai prasimušė nuo Combrės iki Thiaucourt, pa imdami juos ir dar stipriai ginkluotus miestus Fresnes ir Vigneulles.

Paėmė 13,000 nelaisvėn.

Paimta daugiau kaip 13 tūkstančių nelaisvių ir šešiasdešimt arimų. Išduobos "kišėnė", kaip vakar buvo pranešta, buvo dvi vokiečių divizijos — 25 tūkstančiai kareivių.

Pranešimai iš fronto, gauti šiandien vakare, sako, kad vokiečiai ima smarkiau prieštintis. To nežiurint, vis daugiau ir daugiau imtinių suimama ir gabenama į užpakalines linijas.

Keturios mylios nuo vietos, kame gen. Pershingo kareiviai stovi prie Moselle upės yra Port Sommy; šešios mylios už jo gu-li Metz.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VOKIEČIAI TRAUKIASI IŠ ST. MICHEL SALIANTO.

Berlynas (pe Londoną), rugs. 13. — "Mes dabar stovime mūsų naujose linijose, kurios buvo ankščiau prirenętos", sako oficialis pranešimas apie karės operacijas vakarių fronte. Išleistas šiandien vokiečių generalio štabo. "Naktį mes, be trukdymų, pasitraukėme iš (St. Mihiel) saliant, kurį grumojų priešai apsupė, ir iš kurio pasitraukė mes jau per metus svarstėme."

Translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VOKIEČIŲ TAIKOS PLENAI

Amsterdamas, Holandija, rugs. 13. — Vokietijos vice-kanceleris Friedrich von Payer, kalbėdamas vakar Stuttgarte užreikšė, kad Vokietija, "kaipo nekaltai ir užpulta šalis," turinti teisės reikalauti nuostolių atlyginimo, bet, sako, "šaltai apsvaistę, mes sutinkame nuo to atsisakyti, da-gi nežiurint to, kad kariškas mūsų padėjimas yra geras."

Kalbėdamas apie užimtas teritorijas, vice-kanceleris pasakė, kad, kaipo pirminė Vokietijos ir jos sąjungininkių taikos sąlyga esanti tokia, kad joms tur-jū būl sugrąžinta atgal visa tai, ką jos turėjusios ligi karės, o tame ir visos Vokiečių kolonijos. Tuomet, sako, Vokietija galėtų evakuuoti (apleisti) užimtuosius kraštus ir atiduoti atgal Belgiją be jokių atlyginimų ir niekur nieko. — suprantama, sako, jeigu ne vienai kitai šaliai nebūsių leista užimti labiau privilegijuotą padėjimą sulig Belgija, kaip kad Vokietijai.

Toliau jis užreikšė, kad Vokietija neduosianti talkininkų valdžioms, kad jos užgirtų arba darytų kokių — nors permainų taikos sutartyse, kurias Vokietija padarius su Ukraina, Rusija ir Rumanija.

Vice-kanceleris von Payer galiausiai pasakė, kad dabartinioji baidi karė nepasibaigianti taika, kaip paprastai taikos budavusios daromos. Pakanka, sako, pažvelgti į visą pasaulio jėgų išsiskėmimą, kad supratus, jog taip nebūsių galima padaryti.

"Seniau," sako, "taikos derybose, kada atstovai susirinkdavo taikos sąlygų nustatyti, vidutinios ir žemosios klesos buvo šalin atstumiamos. Dabar taip nebebus. Valdžios turės busimajai taikos sutartijai veikti su pilnu visų žmonių sutarimu. Šioje taikoje žmonėms rūpi nelaimėjimas daugiau žemių, turto, ar garbės; vyriausia, kas jiems šiandien rūpi, tai įvykinimas nesuardomos, patvarios taikos, o todėl ši taika nebus užkariavimų taika."

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KOPENHAGENAS (per Londoną), rugs. 13. — Sovietų respublikos užsienio dalykų ministras Čičerin šiandien oficialiai užginciojo paskalus, kad bukvuvusioji carienė ir jos dukters e-sančios nužudytos, sako Felketa Dagblad.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

TALKININKŲ LAIMEJIMAI SURUPINO VOKIEČIUS.

ROTTERDAMAS, rugs. 13. — Koelno Zeitung, kurios egzemplioriai čia gauta, rašo: "Mūsų padėjimas dabar rusčiausias visoj Vokietijos istorijoje. Mes vien tik savomis įėjomis kariuonėje su pasauliu. Patari-mai, kad mes pasitraukume iš Belgijos, mums nieko nepade-da."

Laikraštis Nieuwe Vanden-dag, rašydamas apie kaizerio kalbą į Kruppo amunicijos darbininkus, sako: "Argi kaizeris jaučiasi, kad jo sostas nebetvir-tai laikosi? Maldaujama jo ka-blos tonas yra labai žymus ženk-las, kad ši valanda Vokietijos padėjimas yra kritingas."

Muencheno Nachrichten sa-ko: "Taip, kaip kaizeris aiški-na karę, vargiai begu išlaikys busimųjų istorikų kritikos."

O National Zeitung užrei-škia: "Laikas jau senai praėjo gražiems žodžiams, da-gi jei jie ir iš iškalbingų kaizerio lūpų plaukia."

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VOKIETIŲ SOCIALIS-TAI PERSERGSTI VALDŽIA.

AMSTERDAM, rugs. 13. — Socialistų atstovai Vokietijos reichstage, Ebert ir Legien, pa-davė valstybės kanceliui von Hertlingui šitokią memorandumą:

"Valdžia tegul nežiuri pro-pirštus į didėjanti žmonių ne-pasitenkinimą maisto sąlygomis. Aišku juk, kad mes slenkame į baisiausią padėjimą, jeigu vald-žia umai nepasirūpins atkreip-ti domos į žmonių vargą."

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ŠAUDO DEZERTERIUS.

AMSTERDAMAS, rugs. 13. — Koelno Volkszeitung rašo, kad Vokietijos reichstago narys, O-berfeld, pasiuntęs valstybės kan-celeriui von Hertlingui lais-ką, kuriame jis sakąs, kad Koelno miesto gatvėse, kur visados pil-na žmonių, kart-kartėmis būv-šaudoma į bėgančius dezerte-rus (iš armijos pabėgusius ka-reivius). Jis prašo kancelerio pavaruoti priemonių, kad sus-tabdytų tokius šaudymus, ku-rie civiliams gyventojams gru-moja dideliu pavojumi.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

"MES TROKŠTAME TAI-KOS", SAKO HERTLIN-GAS.

LONDONAS, rugs. 13. — Gra-fas von Hertling, Vokietijos va-lstybės kanceleris, kalbėdamas į Vokietijos amatų unijų ats-tovus, pasakė, kad kaip Vokie-tijos valdžia, taip armijos vado-vai trokštą susiprasti ir taiką daryti. Lygiai valdžia, kaip ir armijos vadovai, sako, nenor-j nė jokių užkariavimų.

Kaip veikia jis įsitikinsias, kal nėra galimybės susitaikyti su augštesniuoj (ponų) butu balsavimo reformų klausimu, jis žmutinį butą paleisias.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dienos Nuostoliai S. V. Armijos, Francijoje

Washington, D. C., rugs. 13. — Amerikos kariuomenės Fran-cijoje komandotojas šiandien pa-duoda šitokių nuostolių: Užmuš-ta mušio lauke 48; mirusių nuo ligų 3; sunkiai sužeistų 86; su-žeistų nežinia dar kaip sunkiai 5; mirusių nuo sužeidimų 15; mirusių nuo kitokių nelaimin-gų atsitikimų 6; mirusių nuo nelaimių su aeroplais 1; pra-puolusių mušio lauke 20; nelai-svėn patekusių 1; viso 185.

Ankstyvesnis nuostolių sra-sas, paskelbtas karės departmen-to vakar vakare, toks: Užmuštų mušio lauke 28; prapuolusių mušio lauke 21; sunkiai sužeistų 87; mirusių nuo ligų 6; sužeistų nežinia kaip sunkiai 3; mirusių nuo sužeidimų 20; mirusių nuo įvai-rių nelaimingų atsitikimų 8; ne-laisvėn patekusių 1; viso 174.

Šiuos srašuose paduodamos šios lietuviškai skambančios pa-vardės:

Adam Yanehis, Forth Grif-fith, Pa., prapuolė mušio lauke. Frank Weigent, La Crosse, Wis., sunkiai sužeistas. John Simonitis, Kenosha, Wis., prapuolė mušio lauke.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PALIUOSAVIMAS NUO KAREIVIJOS DEL DARBO PRIEZASČIŲ.

(Released by the Committee on Public Information).

WASHINGTON, D. C. — Ka-rės Departamentas leidžia pa-skelbt šitokią provosto maršalo valdybos paaiškinimą:

Vyrų tokių užsiėmimų, kaip bankininkai, komersantai, laik-raštininkai ir panašiai, kurie no-rėtų, kad jie būtų dabar paliuo-suoti nuo kareivijos ir perkelti į žemesniasias drafto klesas, re-miant savo reikalavimą tuo, kad jie esą "asmens, dirbantys tokioj pramonėj, tokiuose darbuose, arba ukų, kurie laikomi kaipo būtinais reikalingi kariškam vei-kinimui, arba pasekmingam kari-jų įjėgų suvartojimui, arba ša-lies būtinų interesų išlaikymui.

— visi tokie vyrai turi štai ką žinoti: Kad jie turi savo District Bo-ardui pasirodyti: 1) kad ta įs-taiga, kurioj jis dirba, yra rei-kalinga kariškam veikimui, ar pasekmingam karinių įjėgų su-vartojimui, ar šalies būtinųjų interesų išlaikymui, ir 2) kad ji-sai pats yra būtinais tai įstai-gai reikalingas žmogus.

Darant tokius reikalavimus paliuosuoti, registrantai turi va-rot tą "Questionnaire" dalį, ku-ri skirta prašymams, kad per-keltų į žemesniąją drafto klesą del industrinių priežasčių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

MOTERS-GATVEKARIŲ KONDUKTORĖS.

DETROIT, Mich., rugs. 13. — Detroito United Railways kom-panija paskelbė, kad del stokos darbininkų vyrų, ji dabar im-siantis moters tarnauti kaipo konduktorese gatvekariuose.

HILLQUITAS SERGA DŽIOVA.

Dabar yra sanatorijoje.

NEW YORK, N. Y., rugs. 13.

— Žinomas socialistų veikėjas ir kandidatas į kongresą iš Dvi-dešimtojo distrikto, prieš kurį eina susivieniję demokratai su republikonais, yra sunkiai susir-gęs ir dabar randasi džiovinin-kų sanatorijoje tūlam atokume nuo New Yorko. Pasak jo bro-lio, Jakobo, Hillquitas jau apie penkeri metai kai nesveikavęs plaučiais. Pastaruoju laiku jis, atidėjęs į šalį visą savo profes-ijos ir politikos darbą, buvo iš-važiavęs į Bermudą ir kitas vie-tas sveikatai pataisyti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

NUBAUDE ANGLIŲ KOM-PANIJĄ UŽ PELNŲ PLĖSIMĄ.

PHILADELPHIA, Pa., rugs. 13.

— Kuro administracija nu-baudė Logan Coal kompaniją už pelnų plėsimą, įsakydama, kad ji užmokėtų Raudonajam Kryžiui 25 tūkstančius dolerių baados. Be to, administracija pareikalavo, kad kompanija at-iduotų Raudonajam Kryžiui vi-šą savo pelną nuo rugsėjo 15 i-ki spalio 1, ir sugrąžintų vi-siems, kur iš jos buvo pirkę an-glių, visą skirtumą tarp valdžios nustatytos kainos ir kainos, ku-rią ji iš pirkėjų ėmė.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

14 MILIJONŲ VYRŲ ARMIJAI.

Tiek Davė Naujoji Registra-cija Rugsėjo 12.

Washington, D. C., rugs. 13.

— Iš pranešimų, kurie pradėjo plaukti provosto maršalo gene-ralo Crowdero valdybon nuo valstijų vyresnybių pasirodo, kad praicitą keltvėgą užsiregi-stravo kariuomenės tarnybai vyrų amžiaus nuo 18 iki 45 me-tų aštuoniais nuosimčiais dau-giau, negu kaip išanksto buvo apskaityta. Užsiregistravusių skaičius sieks arti 14 milijonų vy-rų.

Registracija rugpiučio 24 die-ną vyrų, kurie nuo berželio 5 buvo sukakę 21 metus, davė 157,963 vyrus, privalomus karci-vinei tarnybai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PABĖGĖLIAI IŠ LILLE PLAUKIA Į ANT-WERPĄ.

Londonas, rugs. 13. — Bel-paliuosuti, registrantai turi va-rot tą "Questionnaire" dalį, ku-ri skirta prašymams, kad per-keltų į žemesniąją drafto klesą del industrinių priežasčių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Su Anglų Armija Francijoje.

rugs. 13. — Anglų kariuomenė besiverždama priekyn Havrin-court dalyj, pietvakariuos nuo Cambrai vakar išstūmė vokie-čius iš jų pozicijų vietomis iki 2,000 jardų. Toliau į pietus feldmaršalo Haigo armijos dalis užėmė St. Quentino giria.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Admirolas Razvo-zov Užmuštas

Gorky Sovietų Propagandos Direktorius

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

RUSIJOS ADMIROLAS UŽMUŠTA.

STOCKHOLMAS, Švedija, ru-gsėjo 12. — Pasak gauto iš Hel-singforso pranešimo, vakar Pe-trograde tapęs nužudytas admi-rolas A. V. Razvozov, buvusias vyriausias komandotojas rusų jurinių spėkų Baltijos jūre.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

GORKY VESIAS SOVIE-TŲ PROPAGANDĄ.

Stockholmas, rugs. 13. — Zi-nios iš Petrogrado skelbia, kad žinomasai Rusų rašytojas ir re-voliucionier, Mixim Gorky, ap-siėmęs užimti sovietų propaga-dos direktoriaus vietą. Gorky, sako, užreikšė, kad del pasikė-symo ant premjero Lenino gy-vasties jis, ant galo, nusitaręs veikti bendrai su sovietų valdžia.

Praeitą mėnesį buvo gauta Ko-penhagene žinių, kad sovietų valdžios tam tikra tyrinėjimo ko-misija areštavus Gorkį ir jo lei-džiamąjį laikraštį visiškai susta-bdžius.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

FRANCIJOS SUTARTIS SU ŠVEICARIJA PA-SIBAIGĖ.

PARYŽIUS, rugs. 13. — Te-legramos iš Genevos skelbia, kad Francijos valdžia atsisakius nuo francų-šveicarų padary-tos 1906 metais komercijos su-tarties. Tada aiškina tu, kad talkininkų šalys nori pabaig-ti visas komercines sutartis to-kioms, kuriose yra įdėta kliauza apie labiausiai favorizuojamą šalį, idant tuo būdu užkurtus ke-lią priešui naudotos tuo karei pasibaigus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

"DIRBK ARBA KA-RIAUK".

WASHINGTON, D. C., rugs. 13. — Prezidentas Wilsonas pranešė Bridgeporto, Conn., streikuojantiems mašinistams, kad jeigu jie negrįš atgal dir-bti ir nesutiks su ta alga, kurią karės darbo komitetas jiems pripažino, tai jie per vienus me-tus laiko nebegaus darbo, o ka-riuomenės rinkimo boardams busią duota instrukcijų, kad jie atimestų visokius tokių darbi-ninkų reikalavimus paliuosuoti nuo kareivijos del priežas-ties, kad jie esą naudingi darbuose, kur karei reikalingi daiktai ga-minama.

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 13, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

VORWAERTS REIKA-LAUJA TAIKOS IR BALSO.

AMSTERDAMAS, rugs. 13. — Berlyno socialistų didžiūnos la-ikraštis Vorwaerts išspausdino ant pirmo puslapio šitokią stam-biomis raidėmis manifestą:

"Vardu milijonų žmonių, ku-rie stovi už mūsų ir kurie šiand-ien negali daryti spaudimo į valdžią, mes griežčiausiai pro-testuojame prieš tęsimą tos rin-kimų reformavimo komedijos Prūsų ponų bute (herthaus) ir reikalaujame, kad ponų bu-tas būtų tuojau paleistas.

"Šalin su triklesiu parlame-ntu!

"Šalin su ponų butu!

"Tegyvuoją visuotinas, lygus, tiesus ir slaptas balsavimas.

"Tegyvuoją demokratija ir taika!"

True translation filed with the post-master at Chicago, Sept. 13, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Naujienu Skaitytojams Pranešimas.

Del nereguliario dienraščio gavimo.

Dažnai gauname iš kituose miestuose gyvenančių savo skaitytojų laiškų su parugojimais, kad jie nereguliariai gauna Naujienas. Delto jie visados kaltina dienraščio administraciją ir ekspediciją.

Jaučiamės priversti esą viešai skaitytojams paaiškinti, kad Naujienos jiems siunčiamos kas dien reguliariai, tai yra jos kasdien reguliariai atiduodamos vietos pačtui, idant skaitytojams pristatytų. Taigi del neregula-rumo ne Naujienų administra-cija kalta, bet dalykas priklaus-o nuo pačto ir dabartinių ko-munikacijos sąlygų.

Čia pažymėsime, kad ne vie-nos tik Naujienos, turbūt, skaitytojus nereguliariai pasiekia. Su kitais laikraščiais esti taip pat. Pavyzdžiui, Naujienų Redakcion ateina iš kity miestų laikraščiai taip jau labai neregul-iariai.

Šitai paaiškine, prašome savo gerbiamų skaitytojų neišnieiti mums ir nekaltinti, bet tu-rėti kantrybės ir talkyties prie-ti aplinkybių, kurios dabar vie-špatauja.

NAUJIENOS.

"BIRUTĖ"

rengia
SUSIPAZINIMO VAKARELI
Gerb. St. Šimkui
Subatos vakare
RUGSĖJO-SEPT. 14
Mažoj Mildos Svetainėj.
32-ra ir Halsted gat.
Pradžią 8 val. vakare
Vakareli bus su užkandžiais ir
jvairia programa.
Atsilankykite!
—"Birutė"

A. Petratis

perkėlė savo Real Estate ofisą į
CENTRAL MANUFACTURING
DISTRICT BANK
1112 W. 35th Street
Su paskolom, inšurinais ir su vi-
sokiais reikalais malonėkite lankyti
sičia.
Telefonas DROVER 6310

K. G. Trainis & Co

Perka, parduoda ir maino
namus, lotus ir farmas
INŠIURINA TURTA
nuo ugnies ir vagių
GABUS ADVOKATAS
ofise vedimui visokių reikalų.
visuose teismuose.
NOTARY PUBLIC
padaro ir paliudija visokius
dokumentus ir popieras.
751 W. 31 St., arti Halsted St.
Tel. Boulevard 6399.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Geo. M. Chernaucko
Svet., 1900 S. Union
ave. ir kampas 19-
tos gatv. Chicago.
Atėik į vienintelę
šokių mokyklą. Vi-
si šokiai mokoma
sulig naujais ma-
da:—angliški ir lie-
tuviški. As užtik-
rinu, kad išmoksi-
siu ir trumpą laiką.
Mokslai atsiima kas penedėlį ir ket-
vergį, pradžią 7-45 val. vakare.
Mokytojas JOS URBANAVIČIUS su
pagalbininkėmis.
1900 S. Union ave., Chicago.

Reumatizmas Sausgalė.

Nesikankykite sveik-
mais. Reumatizmas, Sausgalė,
Kaulų Gėlimas, arba Mėšlungis
—raumenų sukūmų; nes skau-
dėjimai naikina kūno gyvybę
ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mo-
stis lengvai pašalina viršmi-
nėtas ligas; mums šiandien dau-
gybė žmonių siūnė padėka-
vones pasveikę. Kaina 25c,
per pačią 25c.

Justin Kulis

3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Knyga: "SALTINIS SVEIKA-
TOS", augalais gydyties, kai-
na 50c.

Pragyvenimo minimum.

Louisvillės laikraštis "Courier-
Journal" sako, kad iš Washing-
tono pranešama, jog valdžios ty-
rinėtojai sakę, kad darbininkui
ir jo šeimynai, gyvenant didė-
liame mieste dabartiniu brange-
nybės laiku, reikia turėti mažia-
usiai \$1400 į metus. Jie pataria
pakelti algas karės pramonėse
tik, kad darbininkas su savo šei-
myna galėtų pragyventi.

Toliaus tas laikraštis apgaile-
stauja, kad pastovias algas i-
manti tie žmonės,—klerikai, kny-
gvedžiai, pardavinėtojai ir kiti
nėra priskaitomi prie tų, ku-
riems prašoma pakelti atlygini-
mas už darbą. Jis sako: "Vidu-
tinis darbininkas, dirbantis už
pastovią algą, negauna \$1400 į
metus. Neseniai padarytas su-
rašas gelžkelių darbininkų algų
parodė tą aiškiai tiems, kurie to
nežinojo: Nebuvo reikalo rody-
ti to alboms padalinų parduvi-
nėtojų, išsiuntinėtojų, bankinių
klerkų, raštininkų, kuriems pri-
sieina išleisti daugiau negu jie
gauna; prie rašomųjų stalų nu-
sisėdėję vidutinio amžiaus, vy-
rai, pražilusiais paausiais, žiban-
čiomis alkūnėmis, kuriuos ma-
tai vidurinėse miestų dalyse ryt-
metį ir vakarė subruzdimo va-
landomis įlipant į karus ar iš-
lipant iš jų, ir važiuojant į dar-
bą, arba iš darbo į savo butapa-
laikius, menkas gyvenimo vie-
tas, gyvenamosios miestų dalyse,
kurios paprastai nevadinama to-
klomis, arba į savo užmiesti-
nius namelius, aplinkui kuriuos
atavistiniai impulsai vertė juos
kasinėti ir trauktis dar prieš ka-
rės darbų atsiradimą. Tokiems
žmonėms ir jų šeimynoms šia
karė yra visu tuo, ką gen. Sher-
man pavadino kare."

Visa tai primena, kad viso-
kios klesos, kurios sudaro visuo-
menę, yra lengvai atskiriamos
pavadinimu teikiama dolo-
riams, kurie, po maža, ar po
daug, čia ir jų kišenius. Dar-
bininkui čia "užmokeskis" klie-
rkui "alga" — o plesikui "gro-
bis". Bet niekam niekuomet
neatėjo į galvą paskirti mini-
malę sumą, iš kurios galėtų pra-
gyventi ir savo šeimyną užlai-
kyti kapitalistas, fabrikantas
arba trasto magnatas; vis rupi-
neusi tik darbininko minima-
le alga ir todėl Louisvillės laik-
raščio patėmijimas, kad algas
imančių žmonių klesą palieka-
ma už durę, — yra vietoje. Jei

dailė ar murininkas ir jų sei-
mynos reikalauja \$1,400 į metus
savo pragyvenimui, tai to pa-
ties reikalauja ir knygvedis ar
ba klerkas su savo šeimynomis;
jiems be abejo, taip pat reikia
pavalgyti, apsirengti ir apsiauti,
kaip ir anieks.

Bet ar nebūtų gerai, ypatingai
dabartiniais sunkiais laikais,
kad tie specialistai žinotų sei-
mynos reikalų, apskaitytų ma-
žiausią sumą, iš kurios kitos
minėtosios klesos galėtų pra-
gyventi ir savo šeimynas užlai-
kyti? Minimalė suma, kuri gali-
ma būtų paskirti šioms kle-
soms, — būtų svarbi visuomenėi
žinoti. Kiek šimtų tukstančių,
ar net milijonų dolerių į metus
reikia vidutiniam augstosios kle-
sos piliečiui, kad gerai pragyve-
nus ir aprūpinus savo šeimyną,
priskaitant pūdėlį, ar skaliką?
Kiek tarnų, automobilių, pasi-
važinėjimų ir tt. būtina reikia
apsaugojimui jų nuo kancų?
Kaip darbininko ir jo šeimynos
atsilikime, arba kaip minėtas
laikraštis primena baltadarbio
žmogaus atsilikime, turi gi bu-
ti tokia nors minimalė metinė
išlaidų suma. Kuri būtinai yra
reikalinga pragyvenimui aug-
stosios klesos piliečio; darbinin-
kas turi teisę šitą žinoti, kada-
gi jam prisieina visos apyskai-
tos užmokėti.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Sept. 14, 1918
as required by the act of Oct. 6, 1917.

Kareivio Laiškas.

Fort Stanton, N. Mexico. —O-
ras pas mus labai gražus: Nė ši-
ta nė šalta. Po truputį palyja,
ir tai suteikia daug gražumo.
Pavasary išdžiūvusi žolė ir me-
džiai išnatojo pradėjo žaliuoti ir
traukė traukia prie savęs žiu-
rėtojo akis.

Siemet čia privažiavo daug
kareivių — gydytų. Mat į čia
siunčiama visi džiovintiniai; la-
bai pasekmingai gydo. Kiti, ku-
riems negalėjo pasigyditi, at-
vykę į čia pasveiko. Čia betgi
gydoma tik kareivius ir jūrinin-
kus ar šlaip kur valdžios darbus
dirba. Kitokių nepriima.
—Tony Grigonis.

Redakcijos Atsakymai

Boblaukio Juozui, Waterbu-
ry, Conn. — Ačiū už iškarpą, bet
pasinaudoti ja negalėsime.

AUKAUKITE LIETUVOS LAISVĖS FONDAN.

Puikus Piknikas

Lietuviškos Tautiškos Draugystės Liuosybės
Nedėlioį, Rugsėjo 15, 1918

LIETUVOS LAISVĖS FONDO TAISYKLĖS.

1. Lietuvos Laisvės Fondas
yra laikomas Amerikos Lietu-
vių Darbininkų Tarybos Laiki-
no Pildomojo Komiteto (cent-
ro) globoje, kol tesės to komi-
to įgaliojimas.

2. Lietuvos Laisvės Fondo pi-
nigai yra suvartojami kovai už
Lietuvos laisvę, kaip tai nurody-
ta įsteigiamoje rezoliucijoje.

3. Pinigai iš Lietuvos Laisvės
Fondo gali būti išmokami dve-
jų trečdalių A.L.D. Tarybos cen-
tro komiteto narių nutarimu.

4. Lietuvos Laisvės Fondo
susideda iš aukų ir mokesčių,
kurias lietuviai darbininkai liuo-
su noru sutiks užsėdėti.

5. Draugijos bei kuopos di-
džiosios savo narių nutarimu
užsideda mokesčius ant savo ren-
giamų balių ir kitokių pramogų
ir ima extra įžangos nuo 1c. iki
3c. nuo žmogaus, o taipgi ren-
gia balius, vakarus, prakalbas
ir tt. Lietuvos Laisvės Fondo
naudai.

6. Aukų rinkimu į Lietuvos
Laisvės Fondą užsiima visi A. L.
D. Tarybos skyriai ir visos drau-
gijos, kurios nutaria tuo užsi-
imti ir praneša apie tai A.L.D.
Tarybos centro komitetui.

Spauzdintus įgaliojimus, kvit-
tas, stampas ir kitas popieras
L. F. aukų rinkimui A.L.D.
T. vietiniai komitetai ir draugi-
jos gali gauti nuo A. L.D.T. cen-
tro komiteto.

7. A.L.D. Tarybos vietinis ko-
mitetas paskiria aukų ir mokes-
čių rinkėjus ir duoda jiems įga-
liojimus aukoms rinkti. Įgalio-
jimai turi būti su vietinio komi-
teto pirmininko ir išdininko pa-
rašais.

8. A.L.D.T. skyrių vietiniai
komitetai ir draugijos surinktas
L.L.F. aukas ir atskaitas kas
mėnuo pasiūnčia A.L.D.T. cen-
tro komitetui. Pinigai siūnčiam
išpirkus money orderį ant
vardo K. Gugio, A.L.D.T. išdi-
ninko, 3233 S. Halsted str., Chi-
cago, Ill.

Kl. Jurgellionis,
A.L.D.T. Laik. K-to
Vice-Pirmininkas.

Del sužinojimo kareivių adresų.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., July 19 1918
as required by the act of Oct. 6, 1917.
Giminės ar pažįstami vyrų,
tarnaujančių Suvenytųjų Val-
stijų kariūnėnų, jeigu norėtų
su jais susirašyti, bet nežino a-
dreso, gali adresą sužinoti kariū-
nėnės valdyboje, paklausus ten
laiškelio. Paklausimas reikia a-
dresuot šitaip: The Adjutant Ge-
neral of the Army, Washing-
ton, D. C.

P. A. Baltranas

Pirmos klesos saldainių, Ice Crea-
mo Sodos ir lengvų gerimų, cigarų
ir tabako. Taipgi turi automobilių
patarnavimui.

P. BALTRANAS
616 W. 31st Str., Chicago, Ill.
Phone Boulevard 7351

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodeviliaus Permaina.
Panedėlyį, Ketvergę ir Subatą
Pirmas Floras 15c. Balkonas 10c.
Prie šių kėpių priskaitoma ir
1c ir 2c. Karškos morkės
4 DIDELI AKTAI KASDIEN
HALSTED 1r 23-ra GATVĖS

G. M. CHERNAUCKO DARŽE

Lyons, Illinois
Daržas bus atdaras nuo 9 val. ryto. Inžanga 25c porai.
Kas mėgsta praleisti šventadienį ant tyro oro, tai turės progą užbaigti
vararą ant šviežio oro, atsigalvinti tyru ir šviežiu oru ir par-
kylti gardžių cigarų, o taipgi pasilinksinti ir pasotki prie gražios lie-
tuviškos muzikos. Taigi nepamirškite atsilankyti kaip senai taip ir
jauni, visi būkite šiame piknike. Kviečia visus KOMITETAS.
PASARGA: Vaziuodami imkite 22ros gatvės karus iki Ogden ave.,
iki Lyons karų.

Naujienu Draugams

Dabar, kada sunkūs laikai
atėjo laikraščiams, neužmir-
škite SAVO VIENINTELIO
DIENRAŠČIO.

NAUJIENOMS Jūs gali-
te pagelbėti bent dvejopu bu-
du:

1. PADAUGINKIT NAU-
JIENŲ SKAITYTOJŲ BU-
RĮ. Kiekvienas stengkitės
gauti bent po vieną naują
skaitytoją.

Kiekvienam reikalingos
yra Naujienos, kiekvienas
jas gali šiandien išsirašyti,
todėl Naujienos turi rasti
kiekvienoį šeimynoj. Naujie-
nų metinė prenumerata už
Chicagos ribų dar tebėra
\$5.00.

2. PIRKITE NAUJIENŲ
ŠERUS. Kiekvienas, kam
Naujienos yra mielos ir kas
supranta jų svarbą, privalo
tapti Naujienu šerinku.
Pirmųjų Naujienu šerų jau
visai mažai bėra likę neiš-
pirkta. Greitu laiku Naujie-
nų kapitalas bus padidintas,
nes Naujienu turtas jau dau-
giau išneša. Vien tik Naujie-
nų namas yra vertas iki \$12-
000. Paskutiniai Naujienu
šerai dar yra parduodami po
\$10.

Tegul tatai jusų uždavinii
šiandien bus.

GAUTI NAUJĄ SKAI-
TYTOJĄ NAUJIENOMS;
NUSIPIRKTI NAUJIE-
NŲ ŠERĄ.

Nenusiraminkite, kol ne-
padarysit abiejų šitų daly-
kų. Tikimės, kad daug ragini-
mų nereikalausite.

100 Puikiai atspausių \$1.00 KONVERTŲ

su jusų
vardu, pavarde ir antrašu

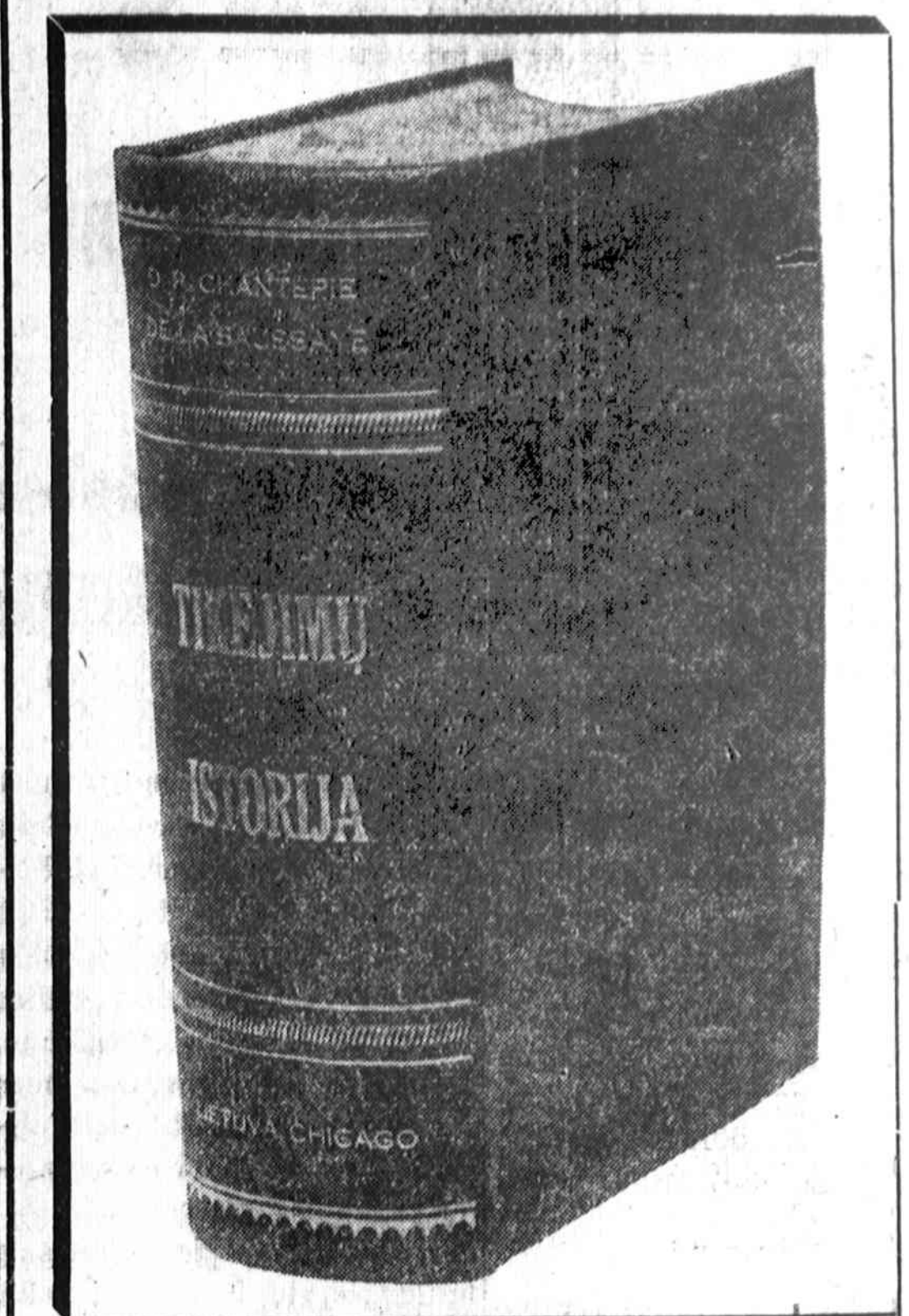
Laiškas su jusų pilnu antrašu,
atspausdintu ant konveto,
niekados neprapuls krasoj, nes
lei jis nesurastų tos ypotos, ku-
riai jį rašė, jis

SUGRĮS JUMS ATGAL.
Prisiųskite \$1.00 ir pilną jusų
antrašą, o mes atspausdinsime
100 konvertų, ir tuojau prisiū-
sime jums.

NAUJIENOS
1840 So. Halsted Street
Chicago, Ill.

Tikejimu Istorija

Parašė P. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE
Teologijos Profesorius.
Lietuvių kalbon vertė J. LAUKIS.

Šioje didžiulėje knygoje yra aprašyta visokie
tikėjimai su daugybe paveikslų jų dievų, dievačių,
relikvijų, bažnyčių, šventiniųčių ir tt.

Ši knyga yra reikalinga ypatingai tiems, kurie
šiokiu ar kitokiu reikalu susiduria su tikėjimu.

Žmogus, neturintis šios knygos, nedaug ką te-
galėtų pasakyti apie tikėjimus.

Knyga turi 1086 puslapius, gražiuos, tvirtuos
apdaruos, kurių nugara ir kampai aptraukti skura,
šonai audimo, o ant nugaros auksuotom raidėm už-
rašyta knygos vardas.

Tai yra stambus gilaus tyrinėjimo veikalas.

Kaina \$5.00.

Jos reikalaudami siųskite užsakymus drauge
su pinigais į

NAUJIENOS
1840 So. Halsted Str., -:- Chicago, Illinois

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina Tel. Western 15
3514-16 W. 12th st., arti
St. Louis Ave. Ir 1115-17
So. Paulina St., arti 12th
St., Chicago, Ill.

DOUGLAS BATH
RUSSIAN
TURKISH
BATH
BATH WITH SALT

Pranešimas

Dabar galima siųsti pinigus į Lenkiją, per mūsų banką.

Del Jusų parankumo šitas Bankas nuo 1 September 1918 bus atdaras diena
nuo 9 iki 3 valandai; Subatomis nuo 9 iki 1 val. dienos; Seredomis ir Subato-
mis V a k a r a s nuo 6 iki 8.

A STATE BANK

Didžiausis Valstijinis Bankas Bridgeporte su turtu keturių milijonų dolerių
(\$4,000,000.00.)

Central Manufacturing District Bank

(A STATE BANK)
1112 W. 35th Street. Tarpe Morgan ir Racine gatvių. Chicago
S. L. FABIAN, Liet. Skyriaus Vedėjas

KODĖL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išluosavimo judėjimas, Betvarkė, Komunizmas, Tikėjimas, Paternalizmas,
Vergystė, Girtuokliavimas, Individualizmas, Visiška Lygybė, Privatiška
Nuosavybė, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vėjo gaudytojai, Praktiš-
kas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.
Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St. Chicago, Illinois

St. Paul's Hospital
Medikališka ir Chirurgiška
828 W. 35th Place, Chicago.
Telephone Drover 6660.
DR. J. M. LIPSON, Administratorius

Gydoma visos astrios ir chroniškos ligos vyrų moterų ir vaikų. Obstetriškai, Gynecologiškai ir operatyviai ligoninėje priimami. Del gydymo yra naudojama medicina, hydroterapija, elektroterapija ir chirurgija.

CHICAGO LAW SCHOOL
visos valstijos.
Mokymus legalios mokslus kolegijai arba prie advokato, ima augstesni stovai.
Praktika yra specializacija.
Moteris kvietiamos į visas klases Rudeninis terminas prasideda Rugs. 23. Del katalogo adresuokite: Chancellor J. J. TOBIAS, 53 W. Jackson Blvd., Chicago, Tel. Wabash 5593.

Akis:

Ligos išgydytos, nėra pavojaus, nėra skausmo. Daug serijonių akių ligų buvo išgydyta tik su vienu atsilankymu. Zvairios akys, silpnos akys, galvos skaudėjimai ir užimai yra priežastimi akių nuovargio.

Ausis:

Kurtumas ir slojū ligos esti prašaliamos per specialę gydymo metodą. Skambėjimas, užimas ausyse prašalinami, ausų tekėjimas. Išgydoma dvejopai: per specialį gydymą ir operaciją.

Nosis:

Bėdos pagelbėta. Sunkus dvėsavimas, užsikimšęs nosis, čiaudėjimas ir dusulis išsilydomi per specialį gydymą ir operaciją.

Gerklė:

Pakilę tonsilai išgydomi, istinė gėlės gydymo, užsikimšęs nosis, čiaudėjimas ir dusulis išsilydomi per specialį gydymą ir operaciją.

F.O. Carter, M.D.
Physician and Surgeon
120 So. STATE ST., 2-ros LUBOS
Valandos: 8:30 iki 7 P.M. dienomis; Nedėdieniais 10-12

Waukegan, Ill.

Sis ir tas.

Rugsėjo 8 dieną buvo vietinio Lietuvių Darbininkų Tarybos skyriaus susirinkimas. Tarp kita nutarta surengti prelekciją apie atlyginimą darbininkams įvairiuose nelaiminguose atsitikimuose. Prelegente nutarta pakviesti gerb. M. Jurgelionienę, iš Chicago.

Tai, beabejonės, geras nutarimas ir jįsai suteiks daug naudos tiems lietuvių darbininkams, kurie, atsitikus nelaimėi, nežino esamų įstatymų nęgi kur kreipties ir tuo budu lieka apskuti.

Lietuvių Ukėsų Klubas laikė savo susirinkimą (kada? — R.) Lietuvių svetainėje, ant devintos ir Lincoln gatvių. Nuėjau ir aš pasiklausyti. Ir buvo ko klausyties: nariai išsijusę diskusavo, kuris yra geresnis darbininkų "draugas" — McCormick'as ar Thompsonas!.. Mat, klubas dabar skaitosi republikonisku, todėl jis ir svarstė tik apie republikoniskus "darbininkų draugus". Bravo, klubiečiai! Jūs darote... atbulą progresą...

Beje, buvo dar atsilankę keli "kauntės" kandidatai. Gyre tai gyre savo kromelį. Visa tai man priminė lietuvišką kermosių tulame bažnytkiemį.

Waukegano parapijonis džiaugiasi naujuoju savo ganytoju. Ir ne be pamato. Naujasis klebonas daug kuo skiriasi nuo buvusio. Pirmiausia jįsai nelaiiko gospadinės, bet vyrų kukurių. Tai, žinoma, labai nepatinka "enatlyvoms" davatkomas. Antra, tai naujasis klebonas nekeikia socialistų, kaip kad darydavo jo pirmtakui. O be to — jis nekencia davatku liežuvinavimui. Užtai protinesnėji parapijonis jį labai gerbia, o ir buvę "pabėgėliai" sugrįžta atgal į parapiją.

—Laisvės Aitvaras.

Baltimore, Md.

Socialistai ir kontraktoriai.

Lietuviai, neturėdami nuovokos apie kitokį biznį, dedasi rubų siuvimo "šapas". Todel tai Baltimorėj tokių mažų kontraktorių randasi netoli šimtas — vientik lietuvių. Kitų tautų taipgi dikčiai yra.

Tie kontraktoriai daug užkenkia rubų pramonės darbininkams. Pas kontraktorių visuomet pigiau pasiuva švarką negu "vėrauzėj". Organizacija čia taipgi neužsilaiko. Pakol darbų užtektinai, tiesa, organizacija dar šiaip taip laikosi, bet kaip tik prasideda krizis, kontraktoriai tuomet stengiasi išardyti savo darbininkų vienybę. Tai gi rubsiuviams reiktų kas nors daryti, kad užbėgus ir sustabdžius tą besidauginimą kontraktorių.

Penki Daiktai Paskučiausi

- 1) Geros, gvarantuoto vilnono materijos;
- 2) Tikrai atsakančias darbas;
- 3) Prilaukiant draugų gulejimas;
- 4) Vėliausias ir gražiausias mados (style);
- 5) Gauti savo pinigų vertę.

Jei Tamsta pripažįstai minėtus penkis Paskučiausius Daiktus, tai kreipkitės tikrai pas:

A. MAUSNER, Lietuvis Siuvėjas.
3239 So. Halsted St. Tel. Boulevard 9728 Chicago, Ill.
PASARGA: — Aš užlaikau didžiausį sandėlį užsieninių materijų taipgi kaip vietinių, taip ir užsieninių sampelių, ir kiekvienas gali pasirinkti sau (linkamą drapaną. Mano vieta buna atdara nuo 8 ryto iki 9 val. vakare; nedėliomis 9—12 ryto. Reikalui esant aš galu priubiti į jūsų namus ar ofisą.

Dabar tie kontraktoriai auga kaip grybai po lietaus. Pav., Mykolas pavadino Jurą į "kompanę", Juras pristojė. Na, ir rengiasi prie biznio: pasiraudovoja kur nors šapele, nusiperka 3 ar 4 siuvamas mašinas, ot jau ir naujas kontraktoriai. Vienas jų tuomet eina į "vėrauzę" darbo, o kitas — į karčiamą darbininkų įsėjotį. Pirmasis parsineša maišu keletą nesiutų švarkų, o antrasis parsiveda kokius tris ar keturis darbininkus. Taip ir pradeda siuti. Ant rytojaus kontraktoriai dar atsiveda savo pačias, o vėliau prikalbina vieną kitą giminaitį. Ir biznis galvas!

Jeigu iškyla kur rubsiuvių streikas, pav. kitam mieste, tai tokie kontraktoriai pirmiausia pradeda dirbti streikierių darbą. Taip, praėitą pavasarį, kuomet sustreikavo Schloss'o darbininkai, kad pagerinus darbo sąlygas, tai vienas LSS, 14tos kuopos narys, budamas tokių kontraktorių, dirbo Schloss'o darbą! Žinoma, dirbo susidėjęs su kitais. Aš kuopos susirinkime pranešiau, kad reikalinga palkavaliūn, dirba Schloss'o darba, kodėl jis nestojų sykiu su kitais darbininkais, ale, susidėjęs su Kraakium, dirba Schloss'o darbą. P. Griniū buvo pasigusta net tris laiška, bet jis nesirodė.

Stebėtina, kad nekurių kuopos nariai dar "bandė" teisingi Grinių. Ypač smarkiai jį gyre kontraktorių K. Mikolaitis. Jis nurodinėjo, kad kontraktoriūs negali palikti bizniaus ir eiti streikuoti. Mano manymu, socialistas visgi neturi teisės kenti kitiems savo draugams darbininkams. Kad ir jys kontraktoriai, bet reikia atminti, kad nesate lygūs ponai Schloss'ui, todėl ir reikia stoti visiems bendrai prieš bendrą priešą.

Tai gi draugai socialistai, kontraktoriai, bukite socialistais nei vardo, ale idejos. Jeigu kuriam socialistui kontraktoriui pasitaikys patekti į tokį padėtinį, kaip kad buvo patekęs Grinius, ir perspėti nesiliautimėte dirbė streikuojančių darbininkų darbą, be abejonės busite prašalinti iš kuopos, taip kaip buvo prašalintas Grinius.

— Z. Gapšis.

Pittsburgo Kolonija

Ispudžiai.

Darbininkų padėjimas čia visai kitoks negu Ohio ar Michigan valstijose. Uždarbiai, palyginus su gyvenimui reikalingų daiktų pabrangimu, mažai. Darbo valandos ilgos: visur tebedirba po 10 valandų į parą. Kas blogiausia, kad darbininkų judėjimas čia stovi ant žemiausio laipsnio. Visas darbininko užsiėmimas liuosomis nuo die-

Tel. Drover 6369
P. CONRAD

Fotografisas. Mes traukiame paveikslus dienomis ir vakarais. Jaunavedžiams duodame kuopul klausias dovanas. Darbą atliekam gerai ir pigiai.
3130 S. Halsted St., šale Mildos teatro.

nos darbo valandomis — tai smulkė. Girtuokliavimas čia labai išsiplatinęs. Kada "brolis lietuvininkas" prašvilpia visus savo skatikus, išspagirojėes eina į praktinę "stilvorkę", idant uždirbus naujų ir turėjus kuo "pavilgyt burną".

Aplamai Pittsburgo lietuvių judėjimas nežymus. Vietinė L. S. S. kuopa, palyginus su abelinu lietuvių skaičiumi, mažutė.

—V. V. Vasys.

Westville, Ill.

Gaisras. —Netekom "ganytojo"

Rugsėjo 6 dieną gerokai apdegė lietuvių, Jonė Šliažo, namukas. Buvo taip. Nuomininkai išvažiavus pasisvečiuoti į netolimą miestelį, Danville, kaž kokiū budu, name kilo gaisras. Kol spėjo atvykt ugnagesiai, namukas gerokai apsyvilo.

Kada sugrįžo nuomininkė, tai namuko savininkė pradėjo ją barti visokiais "graziais žodeliais"; dargi ir už plaukų buvus nusitvėrus... Svetimtaučiai turėję puikų nėmokamą "show".

Svento Petro parapijonis neteko savo "zaležno" ganytojo, kun. Deksnio. Petrinės kasa dabar tuščia. Parapijonis norėtų gaut naują ganytoją, bet negauna. Tiesa, du jau buvo atvažiavę, tik pasižiūrėję tuščiojon kason — išdumė sau. Mat, kad pinigų neliko, tai nėra kas ganyti...

—Kirkuzis.

Akron, Ohio.

Tveria naują chorą.

Praeitame mėnesiniame susirinkime LSS. 244 kuopa nutarė sutverti chorą. Tam tikslui buvo išrinkta komisija. Dabar turin pasakyti, kad pradžia jau padaryta: pirmame, "steigiamamjame" choro susirinkime choran įstojė 22 vyru ir 12 moterų bei mergelių, taigi viso 34 ypatos. Naujam chorui mokytojauti tuo tarpu apsiėmė d. Valentas, iš Clevelando. Repetacijos bus kožną nedėdienį. Tai, be abejonės, yra labai pagirtinis darbas. Reikėtų tik, kad akroniečiai, nepaisydami visų permatomų ir nepermatomų kliūčių, vartytų jį pirmyn.

Rugsėjo 28 dieną vietinė L. M. P. S. 44 kuopa rengia pirmą vakarą. Bus vaidinama Br. Vargšo drama "Kryžius". Veikalą loš klevelandiečiai. Akrono ir jo apietinkų lietuvių labai laukia minėto vakaro.

—V. V. Vasys.

ZODYNAS

Sutaisė A. LALIS

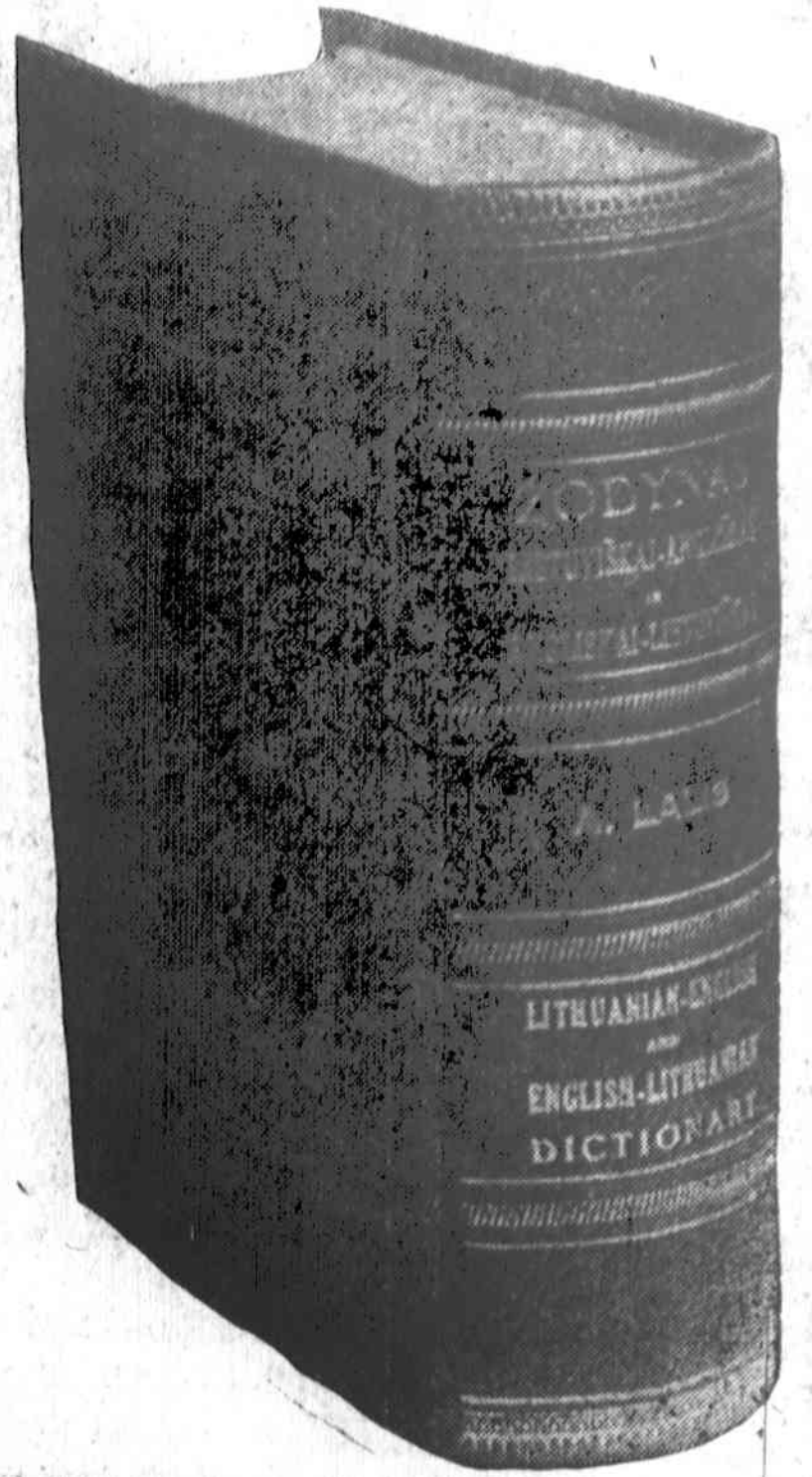
Lietuviškai-angliškasis pirmoje dalyje ir Angliškai-Lietuviškasis antroje dalyje. Abi dali sudėta vienon knygon.

Kas yra šis žodynas, tai jau žino daugumas lietuvių. Dar nežinančiam apie šį žodyną aiškiai apsaiko jo vertę nors ir ši teisybė, kad kiekvieno apšviestesnio žmogaus stuboje tikrai rasi šią brangintiną knygą.

Be angli kalbos apseit nebegalime, o šis žodynas tik ir yra vienatiniu raktu prie jos.

Apart vertės, kokią šis žodynas atlieka vienijime tų dviejų kalbų, jis yra gražios laidos, popiera gera, viršai stiprus ir gražus, puslapių turi 1274. Nugara ir kampai skuriniai, patys viršai juodos drobės, ant nugaros aukso užrašai. Kaina \$6.00. Ta pati knyga, visi apdarai moroko skuros apdaruose — \$7.00. Kreipkitės į:

NAUJIENOS
1940 S. Halsted St., Chicago, Ill.

AA, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RASAU. Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelinas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur įsėjau sau pagalbos, nesigailėjau visoje Amerikoje ir už rubėžių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų. Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaiv, stiprėti, gerai dirbt. Kraujas išsivalė. Nėrai amė stipriai dirbt. Inkstai atsigaiv. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebedė po krūtine. Vidurių režimas išnyko po užmūsimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgardavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamatiau tokį skirtingą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkauju Salutaras mylių gyradėjai ir linkiu visiem savo draugam ir pažistamam su tokiais atsitikimais patariu nuosirdiai kreipties pro Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baitrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

KLAIDOS PATAISYMAS.

"Naujienu" nr. 214 buvo išspausdinta žinutė iš Collinsville, Ill. Tarp kita joje buvo paduota policijos raportas apie areštus. Dabar mūsų korespondentas praneša, kad tie areštai buvę ne Collinsville, bet St. Louis, Mo. Šiaip visa kita, kas tilpo žinutėje, yra iš Collinsville.

—Red.

I SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS.

Savo bendradarbių ir korespondentų labai prašome, ką nors rašant, kiek galint prisilaikyti šių nurodymų:

Rašyti visados tik rašalu, o ne pašeiliu.

Rašyti kiek galint aiškiau.

Rašyti tik ant vienos popiero pusės.

Rašant, palikti kiek galint platesnius tarpus tarp eilučių — bent pusę colio.

Kiekviename rašinyje, jei kas pasirašo slaptyvardžiu, paduoti taipjau ir tikrąjį savo vardą-pavardę ir pilną adresą.

Rašant biznio reikalais (kaip ve prenumeros, skelbimų, knygy užsisakymo, adreso perrmainymo ir t. p. reikalais), galima siųsti tame pat konverto, kuriuo siunčiama raštai Redakcijai, bet turi but surašyta ant atskiros popieros. O tai delto, kad laikraščio Redakcija, kuri tvarko visas žinias ir straipsnius spaudai, ir laikraščio Administracija, kuri rūpinas biznio reikalais, tai yra du atskiri departamentai.

Visokie rankraščiai — korespondencijos ar šiaip straipsniai — turi but adresuojami tiesiai Naujienu Redakcijai, o ne asmeniškai redaktoriaus vardu.

Laikydami šitų nurodymų palengvinsite mums darbą; o taipgi bus galima išvengti tų užtrūkimų, kurie dažnai pasidaro del skaitytojų neatskyrimo biznio reikalų nuo Redakcijos.

VIENATINIS REGRISTRUOTAS RUSAS APIEKOJUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akcinai nukso rėmus nuo \$8.00 ir augėlia. Sidabro rėmus nuo \$1.50 ir augėlia. Pritaikome akinius uždėk. Atminti: Galvos sėpėjimas, nervikumas, akių skaudėjimas, užsikimšę ir tt. yra vaisias įvairių ligų, kurios gali buti pralaimtos geru akinių pritakymu. Irvrimas, uždėk, jei perit ar skaudia akis. Jei jos raudonos, jei galva sopsa, jei blogai matai, jei akis stipsta, netekė liūju, o įsėjok pagalbos aptiekio, kur kiekvienam pritaikoma akinių uždėk. Atminti, kad nuo kosnam gvarantuotam akiniui ir kiekvienam gerai prirenkam.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas.

Jei jus sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, atleik pas mane. Aš buvau apibetorius Rusijoj vir 10 metų, Amerikoje 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAL. Galu padaryti bile kokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduojū tik GERUS daktarus. Aš esu draugus žmonij.

S. M. MESIROFF, 3149 So. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Didžiausia Knygų Krautuvė Amerikoje. Didelis pasirinkimas rekordų: lietuviškų, rusiškų, lenkiškų ir angliškų. Gramofonai nuo \$10.00 iki \$250. Parsiduoda ant lengvo išmokėjimo. NAUJA DIDELE KATALOGA knygu, laikrodžių, žiedų, lenciugelių, gramofonų rekordų, drukuojamų mašinelių pasiūciū kiekvienam, kas prisijus 3c. stampas.

JUOZAPAS F. BUDRIK, 3343 S. Halsted st. — Tel. Drover 8167 — Chicago, Ill.

Jau Atspausdinta Ir Galima Gaut

Paskendusis Varpas

Penkių Aktų Pasakos Drama (Gerhardo Hauptmano. Vertė A. Lalis).

Yra tai puikiausias literatūros veikalas — pasaka-drama — kokio ligstol dar lietuvių kalba neturėjome. Kiekvienas, kas tą veikalą skaitys, skaitys ne syki, bet dešimt ir dvidešimt sykių, ir vis negalės atsigerēt jo puikumui.

TEATRŲ MYLETOJAI, LOŠEJAI!

Pasiskubinkite tą veikalą kuogreičiausia įsigyti ir pastatyti scenoje! Nepraileiskite progos. Kaina 50 centų. Adresuokite:

NAUJIENOS
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gliudi-Liudi

IR KITOS LYRIKOS EILĖS

Parašytos Kl. Jurgelionio (Kalėdų Kaukė)

Tai vienas puikiausiųjų lietuviškų eilių to n alis, kur telpa apie šimtas įvairių eilių.

Knygelė 105 puslapių, su gražiais popieriniais viršeliais. Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reumatismo Worm'o
Reumatiško ir Abelno Skaudėjimo Gyduolės
Pilnai Užtikrintos Gyduolės nuo REUMATIZMO Visose Formose Gražinama Pinigai, Jei Užganėdinančių Pasekmių Nebus ir 5 Dienas Išdirbtos ir Užtikrintos, tik per
CARL F. WORM
3400 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Per Pačta — \$1.10.

J. Grušo Orkestra
Geriausia Orkestra Chicagoje ir jos apietinkėje
3147 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Drover 8674

ORKESTRA—BENA
Parupina visokiems reikalams
J. BALAKAS
1414 So. 49th Court
Chicago, Ill.
Tel. Cicero 2316

(Tęsa nuo 5 pusl.).

ji... šia kavo, žaccio atidoti... procentu... o šaudie... ant stogo... riučės ir kuz... no, na... pūnigas, bra, si... dūs... Nežino mal, kad... "slidus daiktas" nemažiau... galėtų padėti išbadėjusiam mok... sleidui, kaip kad jiems kadaise... padėjo.

Kuomet mes norime kalbėti apie šelpiną jaunį, mūsų moksleivių niekuomet neturėtume užmiršti dabartinių profesionalių: dideliu laipsnyje jie yra atsakomingi už sugriuvimą ano "senojo namo" ir jų jaunųjų moksleivių badavimą...

Bet dar vienas "mažmoželis". "Pažangioji visuomenė". Šiaip ar kaip, turi žinot ką šelpianti... Atsirado daug pigių apsimetėlių. Nė jiems reikiamo gabumo, nė priėjautimo tai pažangiai visuomenei. Ve, mano geras prietelis, nebuves nei pradinė mokyklų, jau "studentauja". Pripildyk jam ir visus keturis kišenių, jis niekuomet neužbaigs "savo mokslo". Žinai, jisai turi gerų norų, jisai buvo ir paliks kartu su manim — "progresyveje visuomenėje". Bet, susimildami, mes turime šelpiti tik tą, kuris gali ko nors atsiekti. Nekitaip. Toliau, ponas Q — gabus vyras. Už metų kitų, nudien, jis liks puikiu daktaru. Bet aš žinau, kad "progresyveje visuomenėje" iš jo bus tiek pat naudos, kaip iš pernykščio, sniego...

Tai kaip dabar — šelpiti juos ar ne? Atsakymas, žinoma, gali būti tik paskutinis.

Aš nemokslėivis. Bet moksleivių šelpimas man arti prie širdies. Vis dėlto, negalima veikti vien akių plotu. Taigi, kuomet dabar pradėdama kalbėti apie "senąjį sugriuvusį namą", kalbėtojai turėtų neužmiršti čia suminėty dalykų.

—Šiaip Žmogus

Sociologas.

Straipsnelis "Moksleiviai", kur neseniai tilpo Jaun. Skyr., skaudžiai užgavo jauno idealisto, I. Šaruno, sielą. Neperkaltes gerai ne straipsnio, nėgi supratęs autoriaus minčių, jis stvėrėsi plunksnos, manydamas viejo jos panaudojimu sumušti mano argumentus į dulkes. Bet čia su draugu Šarunu atsitiko panašiai, kaip su anuo čigonu, kuris nemokėdamas plaukti, metė žarijų puodą į ežerą, manydamas jį išdžiiovinti. Bet žarijų puodas įmestas į vandenį, sučiškė ir išnyko. Man gaila, kad d. Šarunas, norėdamas išdidžiai užlipti ant kritikos kalno, nemokėjo paslėpti savo argumentų — jeigu galima juos taip pavadinti — silpnumą.

Prilyginimas mano straipsnio prie "sociologijos teorijos", aiškiai parodo kokį supratimą Šarunas turi apie sociologiją. Šiaip kalbėt moksleivis negali.

Toliau jis rašo: "nes, tikiuosi, vienata Dvyliks nemano save esant draugijos koją ar ranką, bet atpenč, skaito save kaip tik atlažusią dalį, kuri pakelia baisiausią litanią apie priespaudą, kuomet draugija peržengia tas minėtas "tiesas ir laisves". Čia vel matome, kaip Šarunas supranta draugiją. Draugija niekuomet neperžengia ir negali peržengti jokio "vienatos tiesų arba laisvės". Draugija tobulina, si žengdama tais evoliucijos keliais. Bet tuli draugijos elementai peržengia, ir labai dažnai, jos tiesas.

Pacitavęs mano žodžius: "jie (socialistai) žiuri į draugiją kaip į organizuotą kuną", jis sako: "Kaip tik panašią nuomonę turi kiekvienas moksleivis". Čia, be abejo, yra tik d. Šaruno spėjimas; o spėjimas visados pasilieka spėjimu.

Nors mano oponentas ir tvirtina, kad visi moksleiviai "panašiai mano", bet aš tuoj prirodoju, kad patsai Šarunas mano kaip tik atbulai. Stai pavyzdys. "Naujiene" 202 numerį, skaitytojų Balsuose, Šarunas rašo: "Kiek man čia Brooklyne matosi, tai apie "Naujiene" ir Darbininkų Tarybą pas žmogus yra išsidirbusi dvi nuomonės. Vienas sako, tos dvi įstaigos yra humbugas ir įrankis nekurių asmenų svetinaudiskam pasipelnymui. Kita mano, kad jos gynėdžiškai dirba darbo žmonių naudai. Nežinau, ant kiek galima surišti giminystės ryšiais "Naujiene" ir Darb. Tarybą.

"Lietuvių mąstančioji visuomenė (jei ne visa, tai bent vienas as) matydama, jog "Naujiene" vis kalba apie lietuvių tautos apsisprendimą, bet nutyli apie dalykus, be kurių tas apsisprendimas negali įvykti, stebisi ir reikalauja atsakymo ant sekančių klausimų:

"Kas spės apie savo likimą? Ar visi žmonės tame laike gyvenantys Lietuvoje (kokie jos rubežiai) ar tik tie, kuriems tam tikri aprūbežiavimai pavelsys?"

Jeigu draugas Šarunas manytų, kaip kad mano socialistai, tai jam nebūtų reikėję klausiti "Naujiene" ar visi Lietuvoje gyvenantys žmonės spės apie savo likimą, nes jis būtų žinojęs, jog kiekvienas draugijos narys, nežiurint ar jis yra žydas, rusas, lenkas ar lietuvis, turi lygių teisių svarstyme tų ar kitų visuomeniškų klausimų. Ir toliau, kuris nemokėdamas plaukti, metė žarijų puodą į ežerą, manydamas jį išdžiiovinti. Bet žarijų puodas įmestas į vandenį, sučiškė ir išnyko. Man gaila, kad d. Šarunas, norėdamas išdidžiai užlipti ant kritikos kalno, nemokėjo paslėpti savo argumentų — jeigu galima juos taip pavadinti — silpnumą.

Prilyginimas mano straipsnio prie "sociologijos teorijos", aiškiai parodo kokį supratimą Šarunas turi apie sociologiją. Šiaip kalbėt moksleivis negali.

Dr. Sanfordas mirė ne todėl, kad jis buvo "bepartyviskas", ne todėl, kad ta bakterija "prigulėjo" prie kokios nors politinės partijos, bet todėl, kad ji užnuodijo jo kraują. Beto Dr. Sanfordas tyrinėjo apipenėtus karvelius ir kralikus, suradimui tam tikrų simptomų, ne todėl, kad jį valdžia tam paskyrė, arba kad jis buvo "bepartyviskas", bet todėl, kad jo žingeidumas ir noras užsitarnauti žmonių pagyrimą arba garbę stumė tai daryti. Artistas stengiasi atlikti savo rolę gerai ne todėl, kad už tą jis gauna gerą algą, arba kad jis priklauso prie kokios partijos, ar yra bepattyviskas, bet todėl, kad įsigijęs publikos aplodismentų, jos pagyrimą.

Taigi kiekvienas genijus, kokio srityje jis darbuotųsi, jeigu

jis aukauja savo gyvastį atsiekimui pageidaujamo rezultato, jis aukauja jį ne todėl, kad yra bepattyviskas, bet todėl, kad toks yra prigimtas instinktas — garbės troškimas.

Šiuo aš užbaigiu polemiką su d. Šarunu. Užbaigiu ne todėl, kad aš norėčiau skaityt save "nuosakiu socialistu", bet todėl, kad su Šarunu ginčys yra negalimas, nes vienas mudviečių kalbame apie Joną, o antras — apie balvoną.

— A. Dvyliks.

Ž. Kirel.

Kaip ir Romanas.

(Pabaiga.)

—Tai lengva pasakyti — užreikšė Simburas.

Profesorius kalbėjo toliau ir neatkreipė jokios atydos į Simburą.

Mes, hypnotistai, jau senai atsiekėm to, kaip atskirti spėką nuo medžiagos.

—Gerai — perkirtau Poincrac'ą — sakysimė, tamstai savo nepaprasta operacija pavyko atgaivinti Fredo fizišką gyvenimą. Bet mudu su daktaru pastebėjom, kad jis yra idijotas.

—Ne, jis nėra idijotas. Jis dabar esti tik vaiko periode.

—Vaiko periode?

—Suprantama! Jis išnaujo turi pradėt vystyties, taip ir kiekvienas kūdikis. Kitaip negalima; jis gimė antru syk... Žinoma, jis vystysis daug greičiau, nes jis turi suaugusio žmogaus smegenis; ir jam nereikės tiek daug laiko sutvirtėjimui, kaip kad esti pas kūdikius. Fredas dar nemoka vaikščioti, bet jau bando kalbėt. Dar lik trys dienos. Su kiekvienu valanda aš tėjimu naujas geras pasekmes. Rytoj jis galės vaikščioti ir už kelių mėnesių jis bus pilnai suaugęs vyras.

—Ir galės tęsti savo užsiėmimą kaippo banditais! — ironiškai aš užreikšiau.

—Kodel tamsta taip manai?

—Šaltai užklausk Poincrac'ą. Jo budas bus panašus į mano, nes aš esu jo dvasišku tėvu.

Mane, tikiuosi, tamsta negali įtart esant banditu ar žmogžūda.

Profesorius atsigrįžė į mane — Aš atėjau pas tamstą kaip po pas žmogų, kuris esatė nuken

tėjes nuo Fredo rankos ir todėl turit teisę ant jo gyvasties. Sakau tamstai, Fredo daugiau nėra. Jo siela dabar nėra nieku prasizengusi — nė tamstai nė visuomenei. Teisino nuosprendis, vadinasi, yra išpildytas. Jeigu tamstos abejojate, tai bukit malonus atsilankyti pas mane laboratorijon. Visa turėsit progos pamatyti savo akimis. Tikime, tada nebeliks jumyse nė mažiausios abejonės. Poincrace atsisojto ir atsivėikindamas pridurė: Tamstos veikiai pamatysit, kad aš išradau dalį Prometėjo paslapties...

Praslinko kelios dienos; mes su daktaru aplankėm prof. Poincrac'ą. Profesorius pasakojo, mas padarė didelį įspūdį į Simburą. Turiu prisipažinti, kada ašėjau per geležinius vartus to baisaus namo, šaltis manė nukrėtė visu kūnu. Labai nusistebėjau, kad dideli vartai atsidarė patįs savaime: nieko prie jų nebuvo. Mes perėjom per kiemą nieko nesutikdami, kuomet priėjom prie namo ir vėl duris pačios atsidarė ir po valandėlės mes atsidurėm puikioj Ludoviko XV salėj. Tai buvo vienas iš puošniausių dalykų, kurį aš kada nors mačiau. Gana gerai įsitaisęs mūsų "budelis"... Tai primena man tamstos priimamąjį kambary, daktare... Simburas nesusėjo atsakyti, kaip ant slenkščio pasirodė ponis Poincrace. Iš karto jį priminė man

apie mūsų susitikimą ir pavadinome mane "senu pažįstamu". Poni Poincrace užreikšė, kad profesorius labai užimtas, bet kaip tik užbaigs darbą, tuoj priimsis mudu. Aš mandagiai išstariau ačiū už pagarbą. — Aš manau, kad tamstom jau žinomas paskutinio bandymo pasekmės. Aš norėčiau plačiau papasakoti apie mūsų mylimą kūdikį — pradėjo ponis Poincrace.

Truputį nustebintas aš paskubinau pasiteirauti apie tai ar Silvija sveika.

—Silvija sveika... Vakar mes išleidome ją Normandijon. Ten ji pasiliks per tulą laiką. Kas dabar dedasi mūsų namuose, mes nenorim, kad ji tai žinotų. Bet aš kalbū ne apie Silviją, kalbū apie mūsų sunų.

—O, aš suprantu! Tamstos kalbat apie Fredą Ružė.

Ponis Poincrace mane pertraukė:

—Jisai nebesivadina nė Ružė, nė Fredu. Jo vardas yra Pioras. Mes tikimės, kad mums pavyks padaryti jį savo sumumi ir tada jis vadinsis Pioras Poincrace. Toliau ponis Poincrace pasakojo mums apie jų šeimininką gyvenimą. Pagalios ji ne užmiršo pasigirti ir apie tai, kad jos vyras dabar esti valdžios narys.

—O, aš jaučiuos labai laimingą, kad mano vyras pagalios pateko biurokratų draugijon, tarė poniutė.

Mums bekalbant atėjo ir prof. Poincrace ir įsivedė savo kabineta. Jame buvo didelis amerikoniškas rašomas stalas, šėpos su kažkokiais keistais įrankiais ir daugybė knygų. Paprašęs mus sėsti profesorius užreikšė:

—Gerbiamieji, nematau reikalo pasakot viską. Visa, ką aš galiu padaryti, tai parodyti atgaivintą Fredą. Jis jau pradėjo kalbėt, ir manau, kad tai pertiktis tamstas labiau negu mano žodžiai. Tai pasakės prof. Poincrace paspaudė kažkokį knypkį ir staigu atsidarė duris, kuriose pasirodė jo pagalbininkas.

Atveskit jį čionai! — pratarė profesorius. "Už kelių minučių ant slenkščio pasirodė Fredas su dviem pagalbininkais. Ir atrodė veik toks pat, kaip ir aną kartą, kada man prisiejo jį pamatyti po jo mirties. Jis juokėsi taip, kaip paprastai kad juokiasi visi kūdikiai. Paskui ištiesęs rankas jis pribėgo prie Poincrace ir pratarė: "papa!" Visa tai mus baisiai stebino. Profesorius gį truputį šypojo ir atrodė laimingu tėvu, kuris džiaugiasi savo kūdikiu.

Kada mudu rengėmės apleist profesorius namą, pastarasis nuosirdžiai prašė mus lankytis pas jį dažniau sakydamas, kad tuo mes turėsim progos tēmyti Fredo vystymąsi. Aš atsakiau, kad esu visišku nežinėliu medicinoje, vis dėlto sutikau pasinaudoti ta proga. Nuo to laiko aš tapau kasdieniniu Poincrace'o svečiu. Tarp mūsų ir profesorius užsiėmė gytin draugiški ryšiai. Man rodėsi, kad man atsilankymas suteikia profesoriui didelį pasitikėjimą. Mane jis priimdavo ypatingu mandagumu. Dažnai mudu praleisdavome laiką beždiant su jo "sumumi".

Gale antro mėnesio buvo nutarta pradėti rūpintis Pioro mokymu. Sprendžiant pagal jo išsivystymą, jam buvo galima priskaityt aštuonis metus. Poni Poincrace pradėjo jį mokinti elementoriaus. Už savaitės sugrįžo Silvija ir ėmėsi mokinti jį anglų kalbos. Man buvo nėsmaugu, kad negalėjau pasiūlyti ant savęs kokią nors mokytojų rolę.

Kartą patikęs Dr. Simburą aš prisiminiau jam, kad prof. Poi-

nerace būtų labai dėkingas, jeigu daktaras sutiktų duot Fredui lekcijų iš aritmetikos ir fizikos. Aš maniau, kad daktaras Simburas mielai noru sutiktis. Bet kaip aš nustebau, kada jis ne tik kad atsisakė, o ir užpyko. Esą, jam užtenka tų komedijų ir jis čia nieko negalys suprasti. Todėl nenorįs rizikuot savo reputacija. Poincrace pirma buvęs paprastu šuleriu ir jis todėl atsisakęs turēt ką nors bendra su juo. Jis tik išdidžiai lošias savo komedijas ir loš tol, kol ne apkavilins visą Franciją.

Simburas, tur but, pats netikėjo savo žodžiais, bet kalbėjo tai delto kad nieko nepajėgė apie tai suprast. Nuo to laiko daktaras liovėsi lankęs laboratoriją. Prisiejo vienam iš Poincrace pagalbininkų duot Piorui, aritmetikos ir pradinės fizikos lekcijų.

Nežiurint visų mano išsiskinėjimų, ponis Poincrace galų gale pavyko prikalbēt mane imti dalyvumą Pioro mokymime. Sutikau jį mokint francuzų gramatikos. Tai tur but buvo visa, ką aš mokėjau...

Praėjo pavasaris ir pusė vasaros. Mūsų mokinyas padarė didelį progresą: puikiai jam sekėsi francuzų ir anglų kalbos. Silvija pradėjo jį mokinti skambinti pianu. Pasirodė, jis turi gabumo ir tam. Žodžių sakant, tai buvo vienas gabiausių mokinių, kokių aš kada nors esu matęs.

Daktaro Simburo pasiūlymas sukėlė nemaža abejonų pas prof. Poincrac'ą. Jis bijojo delei Simburo ištikimybės, kad jis kartais nepradėtų apie tai plėpēt... tai galėtų dasigauti iki valdžios ir suardyti visą jo planą. Profesoriaus manymas buvo teisingas. Rugpjūčio 28 dieną laikraščiuose pasirodė straipsnis, kuriame buvo bandoma atspėti, ar Fredas yra gyvas. Nors straipsnis buvo patalpinatas satyros skyriuj, vis dėlto profesorius jį padarė daug susirūpinimo ir baimės.

Kada aš atėjau laboratorijon, profesorius mane pasitiko laikydamas rankose laikraštį ir pratarė:

Stai pažiūrėkit, tai tamstos draugo darbas. Aš palenkiau galvą duodamas sutikimo ženkla.

Straipsnis padarė į mane nemalonų įspūdį ir aš pradėjau bijoti, kad neįsipainiojys. Ir juo toliau, tuo buvo blogiau. Galų gale aš pradėjau keikt ir Poincrac'ą ir patį save, kam man reikėjo imti tēn dalyvumą ir lošti tą prakeiktą komediją... Šimtą sykių geriau būtų, jeigu bučiau padaręs taip, kaip padarė Simburas. Ir kuo daugiau aš pradėjau apie tai mislyti, tuo baisėne ir biauresne man atrodė ta Poincrace komedija. Galų gale nutariau mesti visa tai į šalį. Nė minutės nesvyruodamas aš susikroviau savo daiktus ir paėmęs automobilį išvažiauvau iš Paryžiaus. Nutariau negrįžti tol, kol nesužinosiu kuo užsilbaigs Poincrace komedija.

Ilgai ir neprisiejo laukti. Už trijų mėnesių aš sužinojau, kad Fredas Ružė (Pioras Poincrace) kokiū tai būdu (tur but per profesorius pagalbininkus) sužinojęs savo praeitį ir nusizūdęs. O Poincrace delei tos nelaimės išėjęs iš proto ir sudeginęs laboratoriją.

Aš labai džiaugiausi, kad prasišalinau iš Paryžiaus ir kad man nereikėjo prisizūriēt tos komedijos užbaigai.

Vertė A. Audickas.

Tel. Pullman 342
Dr. D.J. Bagočius, M.D.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
10731 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

Didžiausias šios dienos klausimas yra Socializmas

Socializmu šiandie užimti visi, kurie tik visuomenės klausimais interesojausi. O kas gi jais nesiinteruoja, kam jie nerupi? Nebent tik tamsiausias žmogeliui, kurs apskritai nieko nežino ir nieko nenori žinoti.

Socializmas diskusuojamas susirinkimuose; diskutuojamas apodoje. Apie socializmą kalba socialistai, kalba ir jų prieštai, apie jį kalba ir rašo sveikieji ir kunigai, vieni už jį, kiti jam prieštarauja.

Bet kad sveikai apie socializmą, tą didžiausią visuomenės klausimą, sprendus, reikia jį pažinti. Reikia jį suprasti. Reikia apie jį pasiskaityti.

Geriausią ikišiol lietuvių kalba knyga apie socializmą yra "Naujienu" išleista vardu SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS. Tai moksline knyga, bet parašyta taip lengva ir suprantama kalba, be to taip gyvai, kad kiekvienam, pradėjus ją skaityti, sunku ir atsisraukti, kol visos neperskaitai.

Patariame todėl kiekvienam tą knygą įsigyti. Atspaudinta ant geros popieros aiškiais didelėmis raidėmis, kas labai palengvina skaitymą; beto, knyga papuošta puikiais keturiomis spalvomis paveikslėliu, kurį specialiai tai knygai piešė žinomas lietuvių dailininkas p. Jonas Šileika.

Knyga Socializmo Minties Blaivumas atspaudinta visai neseniai, ir trumpu laiku jos jau išparduota per 1000 egzempliorių. Kas dar neturite, skubinkitės išsirašyti. Neapdaryta kaštuoja 75 centus; apdaryta gražiu stipriu audeklo viršeliu \$1.00.

Pinigus siųskite adresu:

NAUJIENOS

1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Moralybės išsivystimas

Kad pažinti arba buti to žodžio prasmėje lybės išsivystymą.

moralistų, reikia nuodugnai žinoti patį moralistų.

Knygelę parašė L. Krzywicki. Sulietuvino Dr. A. J. Karalius. 120 puslapių. Kaina 25c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DARBAS

Knyga parašyta garsaus francuzų rašytojo Emile Zola. Tai užimantis romanas, kuris nušviečia daug karžygiškų dalykų.

Skaitydamas romaną D a r b a s, skaitytojas pamatys, kaip žmogus pilnai apsišvietęs padaro iš pragaro rojų, kur paskui visi linksmi gyvena. Knyga turi 300 puslapių. Kaina 75c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

Nusilpnėje žmonės

reikalauja sustiprinimo pirma, negu nesveikata juos visai apvaldo ir pirma negu visokia pagelba buva pavėsi. Jis reikalauja tolo sustiprinimo, kuria sustiprintų visą kūną. Nedaryk išnėginimų. Niekuomet nesigalėsi, pareikalavęs

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvasties Balsamo). Jis yra žinomas kaip geras stiprinantis ir taisantis vaistas besigydant nuo kietų vidurių, nevirkštinimo, drūgio, abėno nesavikimo ir kėpėnų ligų. Mes patariame ir kėpėnų, ypatingai gi seniams ir silpniems. Parnėgink. Kaina 85 centai, gaudamas visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Chicago ir Apie linke

Kalinių pabėgimas.

Ištruko keturi piktadariai.

Vakar naktį ištruko iš pavičio kalėjimo keturi piktadariai, kurių du buvo pasmerkti nužudymui už žmogžudystę. Pabėgėliai yra:

Earl Dear, pasmerktas nužudyti už užmušimą Rudolpho Wall, Dro Doare šoferio;

Lloyd Bapp, pasmerktas nužudyti už užmušimą Hermano Malow, Oak Parko policisto;

Frank M'Erlane, tariamas Bappo sėbras;

"Big Joe" Moran, plėšikas ir saugųjų šėpų ardytojas.

Visi tie keturi piktadariai buvo uždaryti kamerosse ketvirtame kalėjimo augšte. Kad vakar vakare kalėjimo sargas ėjo koridorium, jis išgirdo Morano kameros brazdėjimą. Pasisiūrejęs pro durų langelį jis pamatė Moraną bėgantį ant grindų ir besirailantį, tartum norintį save pasismaugti. Sargas greitai atsisakino duris ir pribėgo prie kalinio patirties. Bet vos jis spėjo prištarti, Moran, kurs neveltui vadina "Big Joe", šoko ant sargo, sumankė jį kai tile, ir pasigavęs jo raktus bėmantis atsitakino kitų kamertų duris, kuriose buvo jo sėbrai.

Pabėgimo sumokslas, matyt, buvo išanksto padarytas, kadangi nuo ketvirto kalėjimo augšto jie pro langus nusileido žemyn parupintomis virvėmis ir, sėdę į belaukiantį gatvę prie kalėjimo didelį automobilį, nudumė.

Veikiai po kalinių pabėgimų, policijai buvo pranešta, kad smarčiai bėgas didelis automobilis, kuriame buvo penki žmonės, ties Taylor gatve ir Racine Ave. užmušė žmogų. Tai turbūt buvo pabėgėlių automobilis.

Pranešimas.

Kriaučių darbas rudinio sezono.

Siuvu ant orderio vyrų, moterų ir merginų drabužius. Valau, taisau ir prosinu.

Pranciškus Bartušis

617 W. 37th St., arti nuo Wallace st., Chicago. Tel. Drover 7058

Gatvekių klausimas šiandien.

Bus nutarta ar leisti naująjį sutartį balsavimui, ar ne.

Teisėjo Crowes korte šiandien bus galutinai nutarta, būtent, ar leisti padėti ant baloto naująjį miesto tarybos sutartį — traction ordinance — su gatvekių kompanija, ar ne. Miesto majoras reikalauja, kad ta sutartis nebūtų leidžiama balsavimui, kompanija, remiama miesto tarybos didžiama laikosi savo. Jeigu teisėjas Crowe atmes tą sutartį, tai ji neteks jokios reikšmės ir gatvekių baronai turės įsikišti "kito išėjimo."

Reikalaus naujo skaitymo balsų.

Majoras Thompson, "runijęs" į Suv. Valst. senatorius ir sumuštas savo konkurentu Medill McCormicku, reikalauja naujo skaitymo balsų. Jis atvirai sako, kad skaitymo balsų buvo padaryta didelių šelmų. Thompsonas netiki, kad McCormickas jį sumušo.

Republikonai rodo didelio susirūpinimo delei įvykusio jų cilės "split". Jei kaip tai ir McCormickui reikės pasilikti "čia pat" — negavus progos atsisesti senatoriaus suole. Bijomasi, mat, kad Thompsono šalininkai "nenudardėtų" pas demokratus.

Nelaimė.

Du užmušti, vienas sužeistas.

Du žmonės vakar naktį tapo ant vietos užmušti, o vienas pavojingai sužeistas, kuomet visu smarkuma bėgas automobilis smogė į stovėjusį ant kelio trokšą farpe Wheelingo ir Chicago. Užmušti: John Carlson, gyvenąs ant 55 gatvės ir Charles Wheedon, policistas. Automobilio važnyčia, P. R. Yondt, nugalvingai sužeistas. Jisai nugalbenta į Irving Parko ligoninę. Vargiai bepasveiks.

Nelaimės priežastis — automobilio važnyčios neapsižiūrėjimas.

Sudegė filmos.

Du šimtai žmonių vakar naktį turėjo progos prisiziūrėti filmų operatoriaus kovai su ugnia Casino teatre, 403 N. Clark ct. Berodant krutomuosius paveikslus kažkokiu būdu užsidegė mašina ir sunaikino 200 pėdų filmų. Gaisrą spėta užgesyti pirma negu spėjo atvykti ugnagesiai.

"Nušaut ar pagauti!"

Veikiantysis policijos viršininkas vakar išleido įsakymų policijai "nušaut ar pagauti" pabėgusius iš pavičio kalėjimo piktadarius Earl Dearą, Boppą, McElane ir Moraną.

Areštavo "milionierių".

Policija vakar areštavo tulą "Garės milijonierių", Louis A. Bryaną. Kaltinamas apskukimu tulo Paul Krotho, kuriam ponas "milijonierius" pardavęs "lotą" už \$86.68 ir neįsivedęs reikiamo patalindijimo-kontrakto.

Tauso popierą.

Apšviestos taryba nutarė "tausot popierą" ir duot kiekvienai mokytojai tik po vieną ledgerį-rekordų knygą, pažymėjimui kasdieninio mokinių skaičiaus.

Sužeidė tris žmones.

Visu smarkumu bėgas automobilis vakar naktį smogė į North Ave. gatvekarin ir žmones, jų tarpe pats automobilio važnyčia, tapo pavojingai sužeisti.

Užsimušė policistas.

Policistas Mathew Foley vakar naktį norėjo pasigauti tulą automobilį, kurio važnyčia nepaklausė kuomet policistas liepė sustot. Ant kertės 61 ir Stony gatvių policistas neteko lygsvaros ir parpuolė su savo dviračiu. Persiskėlė galvą ir mirė nuvežtas į Illinois Central ligoninę. Automobilis ištruko.

Socialistų piknikas.

Socialistų piknikas, kuris turėjo įvykti rugsėjo 2 dieną, ildelei lietaus tapo atkelta ant rugsėjo 15 dienos. Piknikas įvyks dvilame Riverview parke prie Western gatvės. Kiekvienas socialistas turi dalyvauti šiame pastarajame šių metų piknike, ypač dar ir delto, kad jo pelnas eis rinkimų kampanijos reikavimams.

Klaida.

Vakar tilpusioji žinutė iš Bridgeporto apie rengiamą L. D. L. D. 19 kp. vakarą įsiskverbė nemaloni klaida. Ten sustatyta: "Vakaras įvyks Padėkos dienoj, M. Meldazio svetainėj. Turi but Mildos svetainėj."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

35 tautos imis dalyvumo ketverge laisvės paskolos kampanijoje.

Daroma prisirengimų prie didžiausios, kokia tik buvo prasiidėjus dabartinei karėi, svetimkalbių kampanijos už laisvės paskolą. Trisdešimt penkių tautų grupės, reprezentuojančios savikčius sudarančius dalį viso Chicago gyventojų skaičiaus, laiko susirinkimus ir renka pirmūninius, kurie turės likti ex-officio nariais svetimkalbių skyriuje prie Chicago laisvės paskolos komiteto. Tie komitetai atlaiko po du tris mingus kasdieną. Iki kampanijos pradžią, 28 d. š. mėn., liko tik dvi savaitės laiko.

BRIGHTON PARK

Susirinkimas.

Rugsėjo 9 dieną Keistučio Kliu-

Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
3261 S. Halsted St.
Phone Drover 5852
Chicago

N. Stilsonienė

Draugiška Vakariene

Su programą
Rengia L.S.S. 4-ta klopa
SUBATOJE, RUGSĖJO (SEPT.) 21,
MILDOS SVETAINĖJE.

Ižanga 50 centų ypatai. Pradžią 7 val. vakarą. Laikė vakarienės linksmis publika plačiai chigagiečiams žinomi L. S. Vyrų Kvartetui, Uktveritai, drg. Stilsonienė ir kiti. Po programo žaismės vadovaujant J. Uktveritui, ir šokiai prie geros muzikos. Gerbiama publika kviečiama atsilankyti kuoskaitlingiausiai. KOMITETAS.

DR. A. MONTVID

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1553 W. Madison st.
Suite 600-612

Valandos: 10 iki 12 ryto
Phone Haymarket 2663

Nedėdieniais tik pagal sutartį

Residencijos Telephone Albany 3848

2228 So. La Salle St.
Kampus 22nd pl

Valandos: 10 iki 12 vakarų
Phone Canal 4622

DOCTOR ROSS

Chicago Specialistas

Gydo Užsenėjusias, Nervų Ligas, Širdies, Vidurių. Kepenų, Inkstų, Pūslių, Šlapimo ir Visas Privatiskas Negales.

Dr. B. M. ROSS

35 So. Dearborn St. kampas Monroe, CHICAGO, ILLINOIS

Room 506 ir 507 Crilly Bldg. Vairuok elevatoriu iki Penkto augšto.

Valandos: Kasdien 9 iki 4. Nedėdieniais 10 iki 1. Taipgi Panedelyj, Sereidoje, Pėnyčioje ir Subatoje vakarais nuo 7 iki 8 valandų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KARĖ PAGERINS MUSŲ RASE.

Poetas sakė, kad kiekvieną karę padarė ką nors gera.

Dabartinė karė atnešė dideles permainas mūsų valgyje.

Dabar mes suvalgome mažesnę šmotą, vos keletą atmainų ir paprastesnę savo gerumę ir mes busime stipresnė rase, kaip pasakmė to.

Vėl labiau, jeigu mes prigelbėsime virškinimui, imant Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elikairo, ysi vidurių netvarkumai pračiai priklausys.

Trinerio vaistas išvalo žarnas ir palaiko jas gerame stovyje.

Užkietėjime, nevirškinime, galvos skaudėjime, nervišku-me, abelname silpnume ir tt. šis vaistas neturi sau lygaus.

Aptiekose \$1.10.

Reumatizmo kankinimai, neuralgija, strėnų gėlimas ir tt. gali but pralinta.

Trinerio Linimentas yra vaistas, kuris jums duos greitų ir tikrą pagelbą.

Jis taipgi labai puikus del išsinarinimų, persisunkinimų, tinimų, skaudžių raumenų, nuvarngusių kojų. Aptiekose 35 ir 65 c., per krasą 45 ir 75 centai.

Joseph Triner Company, 1333 — 1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill. (Apgarsinimas).

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS

ant Dury, Lentų, Rėmų ir Stogams Popiero

SPECIALIAI: Maleva malevojimui stubų išvaidas, po \$1.40 už gal.

CARR BROS. WRECKING CO.

3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

A. A.

Juozapas Augustinas

Atsiskyrė su šiuo pasauliu — Rugsėjo 12 d., 1918.

Išbuvo ligonbutyje 14 mėnesių. Velionio kunas randasi Balto Dobio Kliubo globoje.

Norintieji sužinoti daugiau apie velionį, kreipkitės po num. 4602 So. Wood St., Chicago, Ill.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

KLEIN BROTHERS PRANEŠA SAVO DIDELĮ RUDENĮ ATIDARYMĄ IR PARODĄ.

Prieš trisdešimt aštuonis metus ši didelė sankrova kvietė, avni tus ši didelė sankrova kvietė pirmą rudeninį atidarymą.

Ponas Klein ir jo brolis pradėjo biznį mažoje krautuvėleje. Pirmutinė vasara buvo pasėkminga ir jie parengė pirmą rudeninio sezono atidarymą.

Vėliaus jie persikėlė į didesnę sankrovą dabartinėje vietoje.

Ponas Klein pridoda savo neapsakomai išsiplėtojimui ir pasėkmiai patogiam būdai, kuri jis vartojo laike 38 metų budamas biznyje. Laukiama, kad visi jo senų laikų kostumieriai, kaip ir tukstapčiai nauji, atsilankys laike šio atidarymo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

AKUSERĖ

A. M. KAITIENĖ

Sugabina ir greitai patarnauja prie gimdymo ir šlapį įvairios moterų ligos. Prižiūri ligones ir duoda patarimus merginoms bei moterims.

1436 N. Ashland Ave., Chicago

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS

29 S. La Salle St. Telephone Central 6390

Vakaraais: 2911 W. 22nd Street, Telephone Rockwell 6999

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, nemintti, daryti ant užsakyto siūlai ir overkoti, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siūlai ir overkoti, nuo \$7.50 iki 18 doleriu.

Pilnas pasirinkimas kailiu pamutų overkotų.

Visai mažai vertoti siūlai ir overkoti, vertės nuo \$25 iki \$35, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaiskinams siūlai nuo \$3.00 iki \$7.50.

Atidara kasdieną, nedėdioniais ir vakarais.

S. GORDON

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Žemaitės Raštai

Karės Metu

Idomi 126 puslapių pasi-skaitymui knyga. Viršus papuoštas spalvuota iliustracija. Kaina 50c.

Galima gauti Naujienu Ofise—

1840 So. Halsted St., Chicago.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Skaitykite ir Platinkite NAUJIENAS

Sergėkite v a is

Neužtikėję savo regėjimo priemonių, kurie nepatvirtinami aptiktoriu aukštesni ir kelian-jamieji patikrinami, jie su-tels jus akims tik daugias blogas. Jis turis 15 metų patirties ir gali ištyti jus akis ir prištarti juos akinius tikrai. Darba atlie-su belaukiant, užtikrintai. Jis pats akinius nebus reikatos ir mes tai jums pasakysime.

JOHN SMETANA

AKIŲ SPECIALISTAS

1241 So. Ashland Ave., Chicago

Kampus 18-to gatvės

Telefonas, 4185 Plait'o aptiekos

Tėmykite į mano paršą

Valandos nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakarų. Nedėdioniais nuo 8 val. ryto iki 12 valandų diena.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS

Akių Ekzam'inuojis Dykt

Gyvenimas yra

nukūlas, kada pr-

nyksta regėjimas.

Mes varijome

pagrįtiną Oph-

thalmometer. Y-

patinga domas at-

kreipiamą į val-

kus. Val. nuo 9 ryto iki 9 vak.

nedėdion. nuo 10 iki 11 diena.

4649 S. Ashland Av. kamp. 47 at

Telephone Yards 4317

Boulevard 6487.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriskų, Vyriškų.

Vaikų ir visų chronikų ligų

Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago.

Telephone Drover 9675

VALANDOS: 10-12 ryto; 2-8 popie-

rių vakarų. Nedėdioniais 10-12 diena.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoję 27 metų

Gyvenimas ir Ofisas

3149 S. Morgan St., Ertė 32 at.

Chicago, Ill.

SPECIALISTAS

Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų

Taipgi Chronikų Ligų

OFISO VALANDOS:

iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet

ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėlio-

mis vakarais ofisas uždarytas.

Telephone Yards 687

True translation filed with the postmaster at Chicago, Sept. 14, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerai Lietuvos žinomas per 16 me-

tų kaip patyręs gydytojas, chirurgas

ir akušeris.

Gydo atitrus ir chronikškas ligas, vy-

rių, moterų ir vaikų, pagal naujausias

metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1925 W. 18th St. netoli Park St.

VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 6-8 vakarais. Telephone Canal 3110.

GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street

VALANDOS: 8-9 ryto, tikslai.

Neapleidžiama Proga

PERKANT ARBA STATANT NAMUS APIELINKĖSE CHICAGOS.

Šiuo metu turime už garbę pranešti gerbiamai Lietuvių visuomenai, kad "LIETUVA" SKOLINIMO IR BUDAVOJIMO DRAUGIA, skolina pinigų ant neaprubėzuoto laiko be KOMISINO, todėl jogei manote pirkti arba statyti namą, neapleiskite šios progos, nes tik yra ant trumpo laiko.

Susirinkimai atsibuna Utarninkais 8tą valandą vakaro, Dom. Szemaičio Salėje, 1750 St. Union Avenue, kampas 18tos gatvės.

Su pagarba,

